

روستا(۱): با هدف شناخت بافت روستاها در مقیاس کلان و معماری روستایی و مسکن در مقیاس خرد

در آغاز باید دانست که تجربه و تفکر غالب دانشجویان از روستا به دو صورت است:

- خاطره چند روز شیرین، یک تفریح، آشنایی با زندگی دامداران و زندگی با مشکلات و فقر
- خاطره ای از روستا های سازماندهی شده و توریستی در فصول خوش آب و هوا

در ابتدا باید تفاوت های و تشابهات زندگی شهری و روستایی را بیان و تعریف کامل و دقیقی از روستا را ارائه کرد و برای این منظور، باید تصاویری عرضه شود که این تفاوت ها و تشابه ها در ذهن دانشجویان نقش ببندد و برای آنان سیماهای متفاوت و تنوع زیستی روستاها به منظور درک تفاوت بوم و چاره اندیشیهای روستاییان برای موانع زیستی و استفاده از منابع زیستی بیان شود.

کالبد روستا و عوامل موثر بر شکل گیری آن و سرانه های زندگی روستایی تشریح و تحلیل شود.

در این مدت به دانشجویان برگزاری یک سمینار گروهی ۲ تا ۳ نفره سپرده شود

در انتخاب روستا باید ضوابط زیر لحاظ شود:

شاکله بافت و کالبد روستایی تقریباً به صورت کامل موجود باشد یا تمامیت آن قابل تصور باشد.

قدمت روستا زندگی چندین نسل را شامل می شود تا امکان مطالعه ارزشهای کالبدی، هنری، تاریخی، اجتماعی، اقتصادی و... را فراهم سازد.

معیشت روستایی به عوان معیشت غالب برقرار باشد

جمعیت فعال وجود داشته باشد و زندگی روستایی برقرار باشد.

تعداد اعضای هر گروه با توجه به وسعت و کیفیت روستا تعیین می شود و کارگروهی خود را با عنوان های زیر تقسیم می کنند:

۱- مطالعات: انجام دادن مطالعات کتابخانه ای و میدانی (اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی، جغرافیایی و...)

۲- گروه بافت: برداشتهای میدانی کالبد و کروکی و پروفیل طولی و عرضی بافت، جانمایی مراکز عمومی، تعیین محدوده های کاربری بافت، کفسازی معابر و درجه بندی معابر.

۳- گروه رولوه: برداشت حداقل ۳۰ واحد مسکونی با پلان همسایگی و بناهای عمومی روستا. واحد های مسکونی انتخابی باید دارای ویژگیهای زیر باشد:

ویژگی های هنری و معماری و اصالت روستایی داشته باشد.

ساختار آن بومی باشد

مصالح آن بوم آورد باشد

زندگی روستایی در آن جریان داشته باشد

درآمد غالب ساکنان آن از کار در روستا باشد

شرح وظایف دانشجویان در روستا به قرار زیر است:

الف: گروه مطالعات اجتماعی

- برداشت اطلاعات اجتماعی، تاریخی و فرهنگی از منابع، طرح هادی و مطالعات کتابخانه ای

- ساختار اجتماعی روستا: (جزای تشکیل دهنده جامعه شامل نهادهای خانواده قوم شناختی، آموزش، بهداشت، دین و خصوصیات آنها....)

- همبستگیهای خویشاوندی، طایفه ای، ایلی، سازمانی و روابط اجتماعی

- جمعیت روستا به تفکیک گروههای سن و جنسیتی

- خصوصیات خانواده (گسترده، هسته ای، ...)

- نحوه مدیریت و رهبری در روستا (سلسله مراتب قدرت)

- امنیت

- مطالعات تاریخی

- مهاجرت

- جمعیت فعال

- خصوصیات جمعیت ساکن و غیرساکن

- نرخ سواد

دانشجویان با مراجعه حضوری و یا اینترنتی به مراکز آماری و بنیاد مسکن می توانند اطلاعات اولیه را کسب و هنگام حضور در روستا آن را تکمیل و به روز کنند.

گروه مطالعات اقتصادی

-تهیج اطلاعات اقتصادی

-ساختار اقتصادی روستا(کشاورزی،دامداری،صنایع وکارگاهها،خدمات)

-نوع مالکیتها

-میزان اراضی کشاورزی به تفکیک آبی و دیم

-میزان اراضی باغی

تعداد دام متوسط هر خانوار

-تولیدات و میزان آن

-معیشت غالب

-درآمد و هزینه روستا/خانوار

پ:مطالعات جغرافیایی و اقلیمی

-ویژگیهای طبیعی و اقلیمی(ناهمواریهها،پوشش گیاهی،رودها،خاکها،نزولات جوی،دما،رطوبت،تابش....)

-جهت گیری کالبد روستایی در تطبیق با شرایط اقلیمی (باد غالب،تابش،نزولات جوی،توپوگرافی)

-گزارش سوانح طبیعی(سیل،زلزله و...)

-گزارش چاره اندیشیهای بومی در تنظیم شرایط محیطی(اندازه بازشوها،جهت قرارگیری بازشوها،نوع سایبان ها افقی و عمودی)

ت:برداشت بافت روستایی:

-کروکی بافت

-پروفیل طولی و عرضی بافت با مقیاس ۱/۱۰۰۰

-جانمایی مراکز عمومی در بافت

-تعیین محدوده کاربریهای بافت(مسکونی،آموزشی،بهداشتی،درمانی،سبز و...)

-تعیین گره ها و نشانه های موجود در بافت

-درجه بندی معابر

-کف سازی معابر

-بررسی جهت گیری کلی معابر نسبت به جهات اصلی و تاثیرات اقلیمی

ج:رولوه مسکن روستایی:برداشت حداقل ۳۰ مسکن روستایی)

(ابزار رولوه:متر فلزی ۲۵ متری،قطب نما،کاغذ شطرنجی،مداد و پاک کن و گونیا)

-مکان یابی در بافت

-برداشت پلان همسایگی به تفکیک فضاهای پر و خالی با مقیاس ۱:۵۰۰

-برداشت عرصه و عیان

-برداشت پلان واحد مسکونی در طبقات مختلف با مقیاس ۱:۱۰۰

-برداشت مقاطع و نماها با مقیاس ۱:۱۰۰

-تهیه تصاویر مناسب و کروکیهای دستی

-مشخص کردن کاربریهای مختلف فضاهای واحد مسکونی

-مشخص شدن کاربری فضاهای عرصه باز(حیاط)

-تهیه عکسهای لازم از بنا در جوانب مختلف(معماری وسازه)برای کمک به ترسیم نقشه ها

چ:رولوه ابنیه و فضای عمومی:

-مکان یابی در بافت

-برداشت پلان طبقات ابنیه عمومی(مسجد،حمام،حسینیه،مدرسه و....)با مقیاس ۱:۱۰۰(ثبت اطلاعات با عکس کامل)

-برداشت نما و مقاطع با مقیاس ۱:۱۰۰

برداشت پلان سازه با مقیاس ۱:۱۰۰

-برداشت پلان مبلمان داخلی با مقیاس ۱:۱۰۰

-تهیه تصاویر مناسب و کروکیهای دستی

-برداشت جزئیات اجرایی معماری روستایی با مقیاس ۱:۲۰

-تحلیل کاربری بنا

گروه مسکن:

-شناخت و تعیین الزامات جغرافیایی-اقلیمی و زیست محیطی حاکم بر برنامه ریزی و طراحی واحدهای مسکونی

-بررسی ابعاد کمی مسکن(سطح فضاهای باز و بسته جزء فضاها سطوح بازشو و...)

-بررسی خردورزیهای صورت گرفته در پلان و نما که نشان دهنده تاثیرات اقلیم،فرهنگی،اقتصاد،امنیت و.. است

-ارائه پلانهای تیپ مسکن روستا

-نرخ خانوار در واحد مسکونی و نرخ جمعیت ر واحد مسکونی،نرخ اتاق در واحد مسکونی

-ابعاد زیبایی شناسی مسکن و تهیه تصاویر بدیع و جلوه های معماری از طبیعت،کالبد و مسکن روستا